

PRÄST

Utbildningsplan för
Svenska Kyrkans
pastoralteologiska utbildning
till präst

Dnr NUFK 2013/52, Ks 2015/1017, Ks 2020-1325
Beslutad av kyrkostyrelsen den 17 november 2013.
Reviderad av kyrkostyrelsen den 17 november 2015.
Fastställd med reviderat innehåll av kyrkostyrelsen den 18 december 2023.

Beslut och ansvar

Utbildningsplanen är fastställd av kyrkostyrelsen den 18 december 2023 (ursprungligen beslutad den 17 november 2013 och reviderad den 17 november 2015) och gäller från den 1 juli 2024 för alla som därefter påbörjar sina akademiska studier.

Svenska kyrkans utbildningsinstitut ansvarar för den pastoralteologiska utbildningen till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst.

Kyrkans gemensamma uppdrag

Dopet är den grundläggande vigningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i församlingens gemensamma uppdrag, att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt att utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingen fullgör sitt uppdrag med stöd av förtroendevalda, ideella medarbetare och anställd personal, där diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster ingår. Med sina specifika uppgifter och kompetenser bidrar dessa till att evangeliet blir känt, kyrkan uppbyggd och människor tjänade. (Kyrkoordningen 7 avd, inledning; 2 avd, inledning)

Prästens uppdrag

Prästens uppdrag är att förkunna evangeliet rent och klart, genom dopet föra nya människor till kyrkans gemenskap, leda firandet av den heliga måltiden och förmedla förlåtelse, tröst och hopp, att uppbygga och undervisa församlingen i tron, ge själavård och utrusta för vittnesbörd och tjänst i världen. Prästen är församlingens tjänare och samtidigt en herde för församlingen. (Kyrkoordningen, 7 avd, inledning)

Mål

Den pastoralteologiska utbildningen för blivande präster har följande mål:

1. KUNSKAP OCH FÖRSTÅELSE

För att erhålla utbildningsbevis ska den blivande prästen ha kunskap om och förståelse för:

- Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära
- kyrkans förändrade roll i samhället, lokalt och globalt
- Bibelns roll i kyrkans tro och liv samt pastoralt och kontextuellt tillämpad bibeltolkning
- teologisk analys och livstolkning
- Svenska kyrkans historia och dess olika fromhetstraditioner samt språkliga och kulturella minoriteter inom kyrkan
- ekumenik och religionsdialog
- Svenska kyrkans organisation och kyrkoordning

2. FÄRDIGHET OCH FÖRMÅGA

För att erhålla utbildningsbevis ska den blivande prästen kunna:

- förkunna evangelium och förvalta sakramenten
- fira och leda gudstjänster och kyrkliga handlingar med förståelse för den liturgiska gestaltningens betydelse samt bidra till gudstjänstlivets utveckling
- undervisa i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära med pedagogisk förmåga att identifiera och lyhört diskutera teologiska argument
- ge själavård
- utöva ledarskap i Svenska kyrkan med ett kommunikativt förhållningssätt
- tolka Bibeln i relation till människors livsfrågor och erfarenheter
- argumentera i etiska frågor och analysera teologiska argument
- tolka aktuella utmaningar och hot, som mänskligheten och hela skapelsen står inför, i relation till kristen tro och teologi
- bidra till kyrkans diakonala och profetiska uppdrag
- samarbeta med förtroendevalda, stärka församlingssamfundet samt inspirera och samarbeta med ideellt engagerade i Svenska kyrkan
- etablera kontakter och samverka med andra aktörer i samhället

3. PERSONLIG UTVECKLING OCH ANDLIG FÖRDJUPNING

Under studierna ska den blivande prästen utveckla och fördjupa:

- förmågan att integrera tro, lära och liv
- kapaciteten att länka samman akademiska studier, prästens uppdrag och sitt andliga liv
- insikten i egna styrkor och utvecklingsområden samt förmågan att arbeta med sig själv
- omdömet för att lyhört kunna möta människor och samtala om tro och teologi utifrån olika tolkningar och uppfattningar
- förankringen i kristen spiritualitet, andakts- och gudstjänstliv

Utbildning

Utbildningsanordnare

Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Omfattning

Den pastoralteologiska utbildningen enligt 2023 års studieordning omfattar en pastoralteologisk grundkurs (PG) motsvarande en termins studier på halvfart samt ett pastoralteologiskt slutår med två terminers studier på helfart.

Upplägg och innehåll

Den pastoralteologiska utbildningen bygger på den blivande prästens akademiska utbildning och stiftspraktik. Genom studier, praktisk övning och reflektion ges den studerande möjlighet att bearbeta och tillgodogöra sig professionsrelaterad kunskap för att sedan ha möjlighet att tillämpa detta i ett pastoralt sammanhang.

Utbildningsinstitutet utvärderar och utvecklar kontinuerligt utbildningens upplägg och innehåll. Erfarenheter från olika kombinationer av platsbunden undervisning och distansstudier analyseras i relation till pedagogiska målsättningar och studerandes livssituation samt rekryteringsbehoven i olika stift. De utbildningsformer som erbjuds ska stödja uppfyllandet av utbildningsplanens mål och svara mot behoven i Svenska kyrkan.

Den pastoralteologiska utbildningen består dels av en pastoralteologisk grundkurs (PG) som inhämtas parallellt med de teologiska studierna, dels av ett pastoralteologiskt slutår. Såväl PG som slutår innehåller verksamhetsförlagd utbildning, där praktik och teori knyts samman.

Under den pastoralteologiska utbildningen studerar de blivande prästerna tillsammans med blivande diakoner, församlingspedagoger och kyrkomusiker. Utbildningens primära mål är att hjälpa studerande att utveckla den egna prästidentiteten och förkovra sig inom sitt område. För att förbereda studerande för kommande arbetsliv, och för att de ska lära sig värdesätta det kunnande som olika yrkesgrupper besitter, är det viktigt att samverka med andra professioner under gemensamma studiemoment och särskilt under de verksamhetsförlagda utbildningsmomenten. Individuell professionalitet och relationell kollegialitet ska stödja varandra.

Utbildningen sker i kontakt med stift, församlingar, det omgivande samhället och aktuell forskning. Den pastoralteologiska utbildningen inkluderar gudstjänst och personliga samtal om tro, samt moment som stöder den personliga utvecklingen och självreflektionen i formationen till präst. Till utbildningens huvudsakliga innehåll hör homiletik, liturgik, kateketik, själavård, teologisk tolkning, ledarskap, röst och gestaltning samt liturgisk sång.

Utbildningen ska spegla Svenska kyrkans tro och liv, inbegripet olika fromhetstraditioner, språkliga minoritetsgrupper och de olika förutsättningarna i stad och på landsbygd. Utbildningen ska präglas av mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar samt förebygga och motverka diskriminering. De studerande ska även reflektera över de teologiska motiveringarna för dessa förhållningssätt. Den pastoralteologiska utbildningen ska ge de studerande förutsättningar och redskap för teologisk reflektion, livstolkning, fördjupad spiritualitet och andaktsliv inför den kommande tjänsten. Utbildningen ska också ge utrymme för internationella och globala perspektiv. Den ska även ge beredskap för möte med människor av annan tro och religionsdialog, liksom för samarbete med andra samhällsaktörer. Utbildningen ska stimulera och ta vara på de studerandes språkkunskaper i syfte att öka Svenska kyrkans förmåga att arbeta på flera språk.

Examination

Examination sker fortlöpande. För PG ges ett skriftligt kursintyg efter avslutad kurs. För utbildningen i sin helhet ges endast sammanfattande slutbetyg. Som betyg används någon av beteckningarna godkänd eller underkänd. Betyg utfärdas av rektor för utbildningsinstitutet efter samråd med lärarkollegiet. Betyg kan inte överklagas. Studerande som blir underkänd på pastoralteologiskt slutår/sluttermin kan komplettera under nästkommande läsår, men måste därefter uppvisa nytt biskops- och domkapitelsintyg för att ytterligare komplettera eller på nytt genomföra pastoralteologiskt slutår.

Utbildningsbevis

Den som med godkänt resultat genomgått pastoralteologiskt slutår erhåller utbildningsbevis utfärdat av rektor för utbildningsinstitutet.

Behörighet

För tillträde till pastoralteologisk grundkurs (PG) krävs:

- grundkurs, eller motsvarande grundläggande religionsvetenskapliga/teologiska studier, (30 hp) som ger behörighet till fortsatta studier inom religionsvetenskap/teologi
- att den sökande är antagen som prästkandidat i ett stift

För tillträde till pastoralteologiskt slutår krävs, förutom pastoralteologisk grundkurs, akademiska studier som uppgår till minst 255 hp i vilka det ska ingå ämnen enligt nedanstående förteckning, och lägst en magisterexamen med inriktning mot teologi/religionsvetenskap samt kursen Svenska kyrkans tro och liv. Vidare ska den sökande ha förberett sig för slutåret genom att utföra de uppgifter som specificeras i anvisad loggbok samt uppvisa ett biskops- och domkapitelintyg som intygar att den sökande:

- är antagen som prästkandidat efter avslutad lämplighetsprövning
- har fullgjort 8 veckors församlingspraktik
- har fullgjort av stiftet anordnad "Mötesplats stift och student"
- har genomgått minst 10 timmars egen självavård/persongenomgång
- är döpt, konfirmerad och medlem i Svenska kyrkan
- är villig att samarbeta med såväl kvinnor som män i alla yrkesroller inom Svenska kyrkan

I de akademiska studierna ska följande ämnen ingå:

- Grundkurs (30 hp) som ger behörighet till fortsatta studier inom religionsvetenskap/teologi eller motsvarande grundläggande religionsvetenskapliga/teologiska studier.
 - I dessa högskolepoäng ska religionshistoria, religionsbeteendevetenskap, bibelvetenskap, kristendomens historia och utveckling samt systematisk teologi/tros- och livsåskådningsvetenskap behandlas.
 - Bibelvetenskapen under grundkursen räknas inte in i de 60 hp bibelvetenskap som ska läsas senare i utbildningen.
 - Om en student inom ramen för ett utbildningsprogram i teologi har avlagt en grundkurs på 30 hp som helt saknar studier i religionshistoria och religionsbeteendevetenskap ska studenten avlägga minst 75 hp i någotdera ämne inom ramen för sina övriga studier.
- Bibelvetenskap/exegetik sammanlagt 60 hp, varav ett testamente läses med språklig inriktning om minst 30 hp, medan studieprestationerna i det andra testamentet skall uppgå till minst 15 hp.
 - Studierna ska innehålla hermeneutiska perspektiv på tolkning och tillämpning av texter i historia och samtid.
- Övriga teologiska ämnen 60 hp:
 - Systematisk teologi/tros- och livsåskådningsvetenskap 30 hp,
 - varav minst 75 hp skall utgöras av studier i luthersk teologi
 - Kyrkohistoria 15 hp
 - Praktisk teologi 15 hp
- Kursen Svenska kyrkans tro och liv 15 hp.
 - Kursen ger kyrkohistoriska och systematiskt teologiska liksom religionssociologiska och praktiskt teologiska perspektiv. Moment som ingår i Svenska kyrkans tro och liv, eller i grundkursen, kan inte ersätta övriga behörighetskrav.
- I examen (omfattande 255 hp) får ingå högst 30 hp i ämnen som inte hör till kunskapsområdet teologi/religionsvetenskap.

Studerande uppmuntras att delta i campusundervisning och följa ett utbildningsprogram i teologi.

**IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSREGLER
GÄLLANDE BLIVANDE PRÄSTERS BEHÖRIGHET ATT INLEDA
SLUTÅRET VID SVENSKA KYRKANS UTBILDNING SINSTITUT**

1. Denna utbildningsplan gäller från och med den 1 juli 2024 genom beslut den 18 december 2023.
2. Utbildningsplanen gäller för blivande präster som påbörjar sina akademiska studier den 1 juli 2024 eller senare.
3. För blivande präster som påbörjat sina akademiska studier efter den 1 augusti 2013 och före 1 juli 2024 gäller behörighetskraven i 2013 års utbildningsplan (reviderad 2015), dock som längst till och med den 1 juli 2030, varefter 2023 års utbildningsplan ska gälla.
4. För blivande präster som påbörjat sina akademiska studier före den 1 augusti 2013 gäller tidigare beslutade övergångsbestämmelser, dock som längst till och med den 1 juli 2030, varefter 2023 års utbildningsplan ska gälla.
5. Alla blivande präster som vill, kan gå över från en äldre utbildningsplan till 2023 års utbildningsplan och följer då denna.